

kadaster

Merl Loeffen 3 Juni 2020

Kennisbijeenkomst

Stikstofregelgeving en gebiedsontwikkeling

Licht?

Inhoud

- **Context**
- **Doelstelling**
- **Gebiedsgerichte aanpak stikstof**
- **Vraag en aanbod stikstofruimte**
- **Ergens beginnen...**
- **Feiten in beeld**
- **De rol van grond**
- **Uitdagingen**
- **Een voorbeeld**

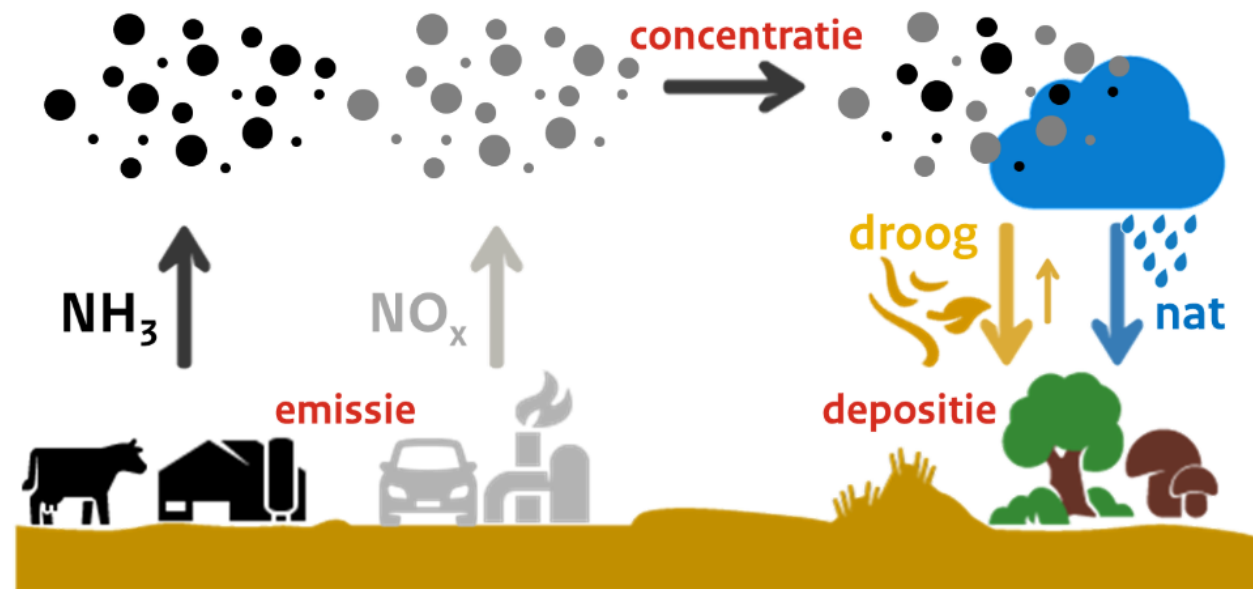
Wat is het probleem eigenlijk?

- Uitspraak Raad van State 29 mei 2019
- PAS in strijd met Europese natuurwetgeving

Stikstofcrisis!
18.000 bouw- en infraprojecten stil.

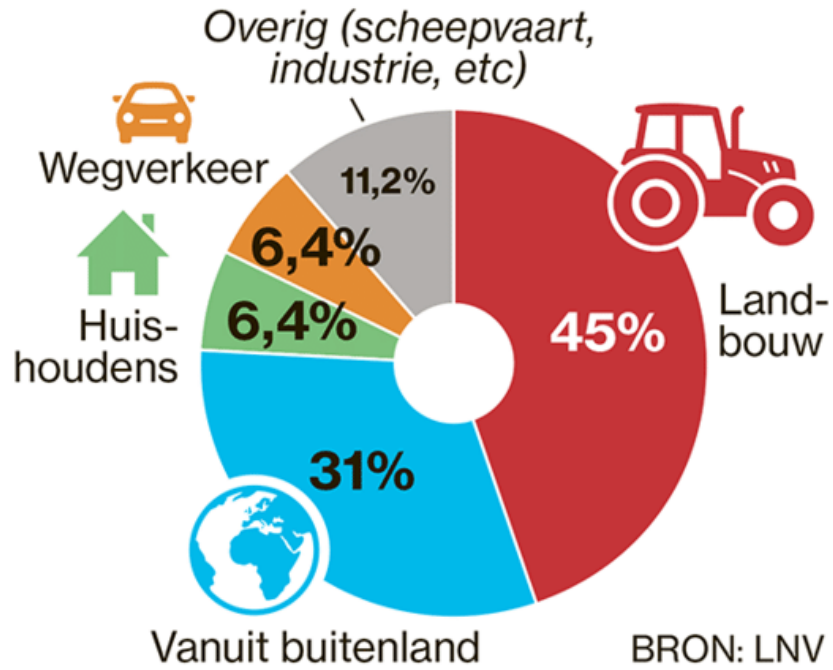
Om de zogenaamde 'stikstofproblematiek' goed te begrijpen, zijn drie termen belangrijk:

- Concentratie (hoeveel zit er in de lucht)
- Emissie (hoe komt het in de lucht)
- Depositie (hoe komt het op/in de grond)

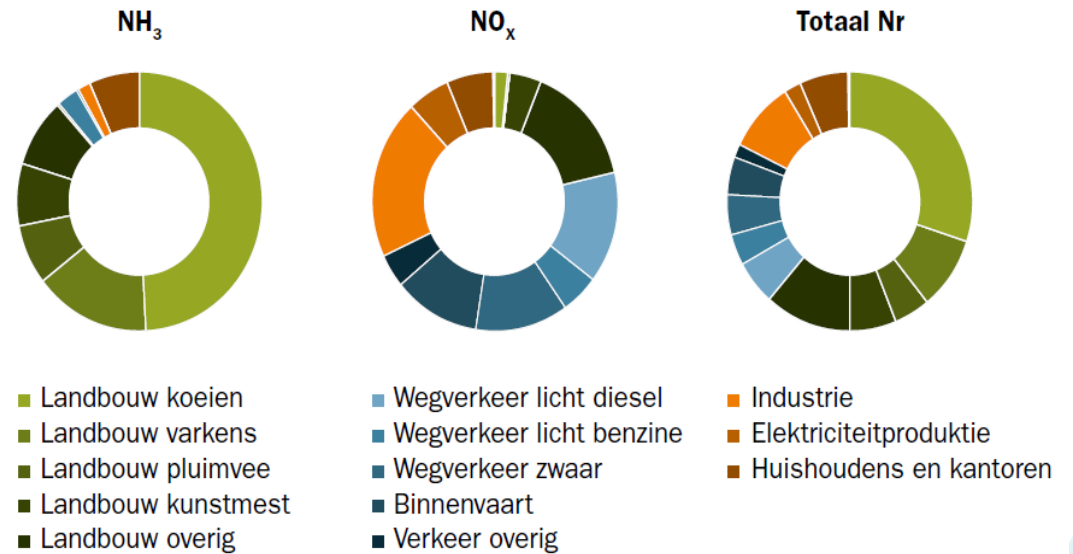

Waar hebben we het over?

Herkomst stikstof

EMISSIES EN DEPOSITIE VAN STIKSTOF IN NEDERLAND

Figuur 1. Herkomst van de emissies van ammoniak (NH₃), stikstofoxiden (NO_x) en totaal reactief stikstof (Nr)¹ naar sector in 2017⁴.

Doelstelling van de stikstofaanpak

Natuur verbeteren, emissies reduceren en maatschappelijk-economische ontwikkelingen mogelijk maken en houden.

Maatstaf:

- Kritische Depositie Waarde (KDW) per natuurdoeltype per N2000 gebied

Schraal
grasland

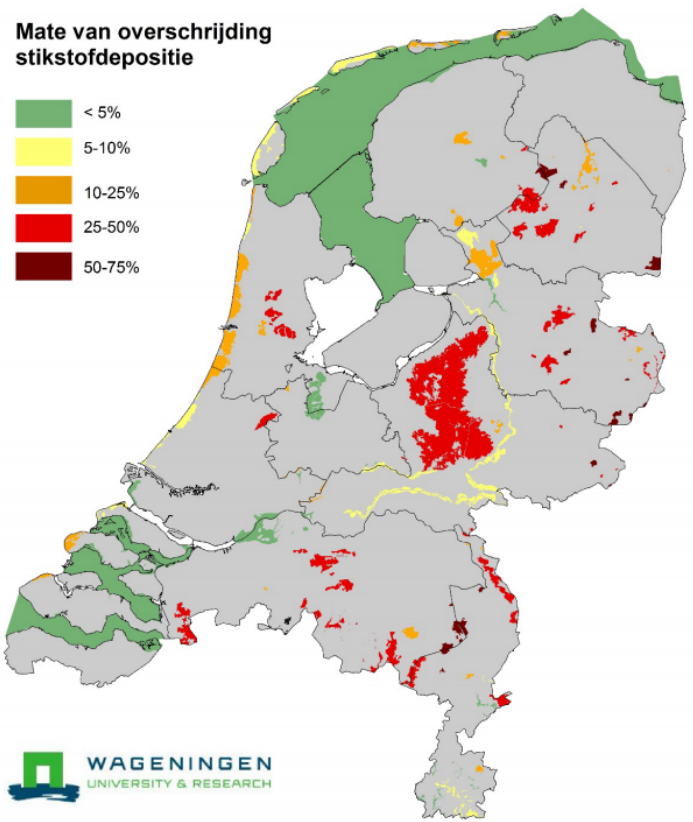
Bos op
zandgrond

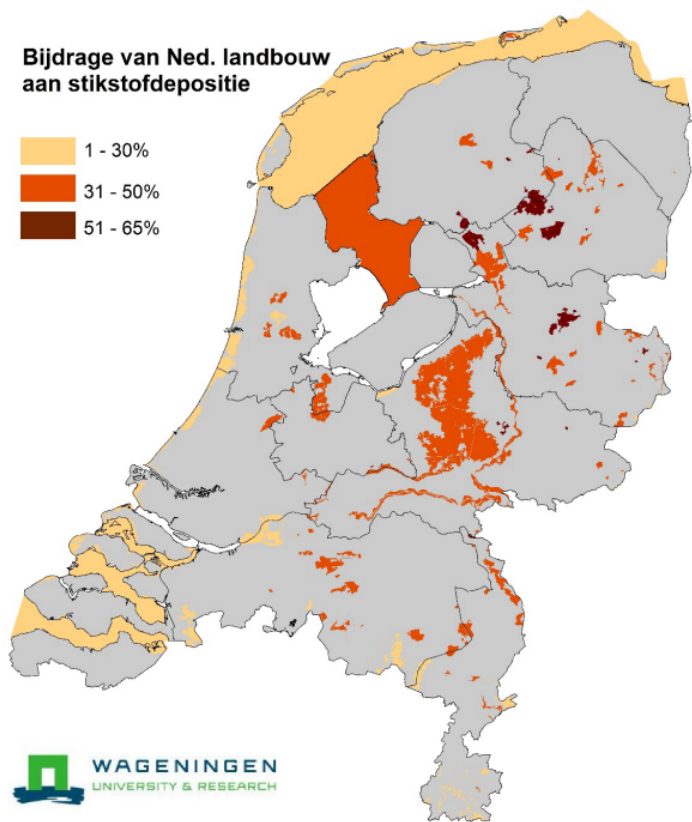
Emissiereductie
van 5% per jaar

Diversiteit NL, vraagt gebiedsgerichte aanpak

Figuur 9: Berekende overschrijding (%) van de gemiddelde kritische depositiewaarde voor stikstof voor de Nederlandse Natura 2000-gebieden, peiljaar 2017. Bron: GCN (RIVM) en INITIATOR, bewerkt door WENR.

Figuur 7: De relatieve bijdrage van de Nederlandse landbouw aan de gemiddelde totale stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in de Natura 2000-gebieden, peiljaar 2017. Bron: GCN (RIVM) en INITIATOR, bewerkt door WENR.

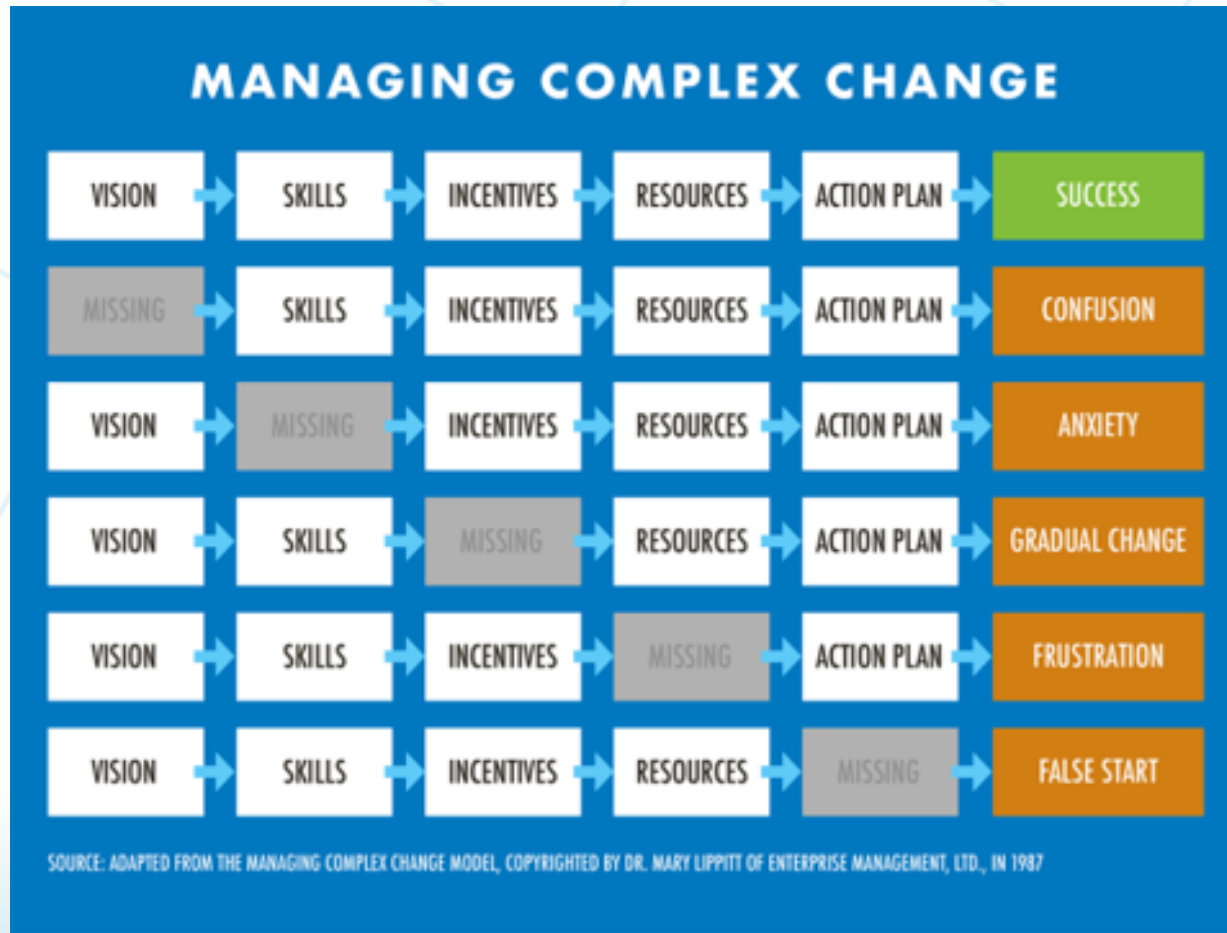
Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof

- **Maatwerk per gebied**
- **Op alle schaalniveaus en over alle sectoren**
- **Samenwerking tussen overheden en betrokkenen**
- **Uitwerking vindt nu plaats (denken en doen tegelijk)**
- **Provincies verantwoordelijk voor ‘de inrichting’ van de aanpak**

Een uitdaging

Opgave centraal

- Natuurherstel
- Stikstof reductie
- Ontwikkelingsruimte

Een 'spel' van vraag en aanbod.
In beweging krijgen van gebieden en bedrijven.
#hoedan

Vraag en aanbod stikstofruimte

- **Afhankelijkheid tussen sectoren**
- **Stikstofregistratie:**
 - Per gebied
 - Stikstofruimte creëren
 - Max 70% van de stikstofruimte voor ruimtelijke ontwikkelingen
 - 30% reductie
 - Helderheid voor bevoegd gezag welke depositieruimte verdeeld kan worden
 - Geen ruimte beschikbaar? Intern salderen, extern salderen of ADC toets

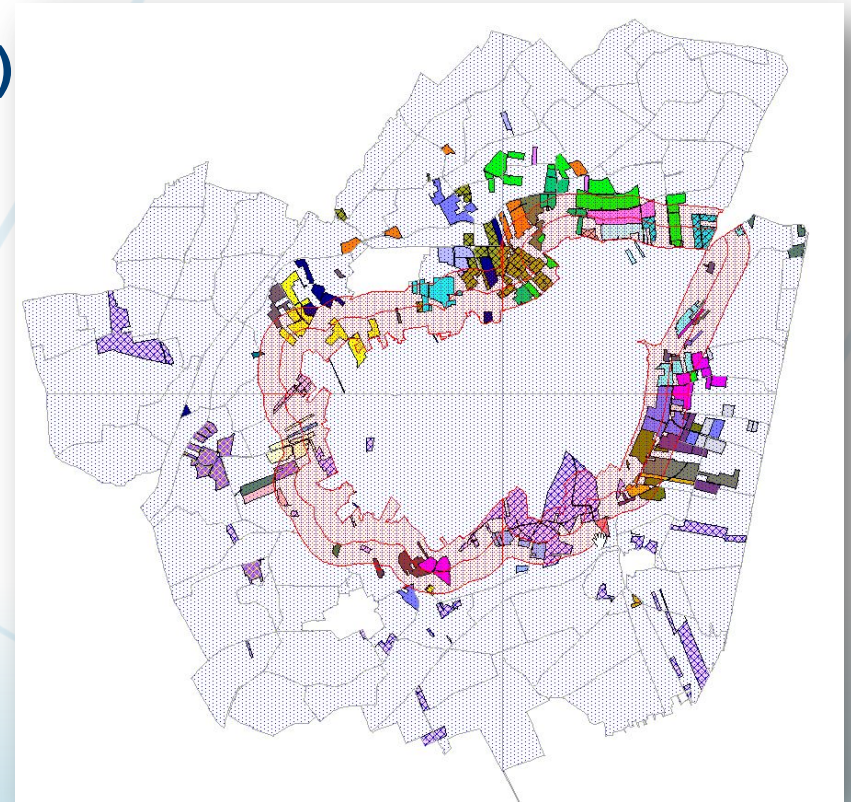

Ergens beginnen... casus Dwingelderveld

- Natuurdoel: vochtige heide, zure vennen en heideveentjes
- 3770 hectare wordt beheerd door NM en SBB samen
- Drempelwaarde/ KDW: 700 mol/ha (1kg NH₃ = 70 mol)
- Achtergronddepositie: 1440 mol/ha

Binnen 1 km rondom N2000:

- 42 agrarische bedrijven, met gezamenlijk:
 - ruim 100.000 kg NH₃ emissie
 - 2370 ha grond
- De 10 meest invloedrijke bedrijven 1150 mol depositie per jaar

Feiten in beeld

Bedrijven (punten)

Veeteeltcombinatie, vooral graasdieren

673 - 200745637 > 1 km
Leeftijd: 76 jaar
Overige rundveebedrijven

674 - 60081552 > 1 km
Leeftijd: 78 jaar
Overige rundveebedrijven

694 - 204881372 > 1 km
Leeftijd: 64 jaar
Vleesvarkensbedrijven

734 - 201152759 > 1 km
Leeftijd: 65 jaar
Melkveebedrijven

755 - 60381558 > 1 km
Leeftijd: 59 jaar
Vleeskalverenbedrijven

Selectie gebied

gebied 1 km

gebied 2 km

gebied 3 km

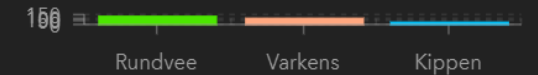
Aantal
bedrijven: 39
 Opp: 509 Ha

1 km 348ha 2 km 85ha 3 km 4ha

Opp gebied Gebruik Hoofdbedrijf

Stallen - aantal stallen

Huisvesting

Bedrijven - Emissie stikstof NH3 in (mol per jaar)

Stikstof Emissie

Voorbeeld bedrijf 1

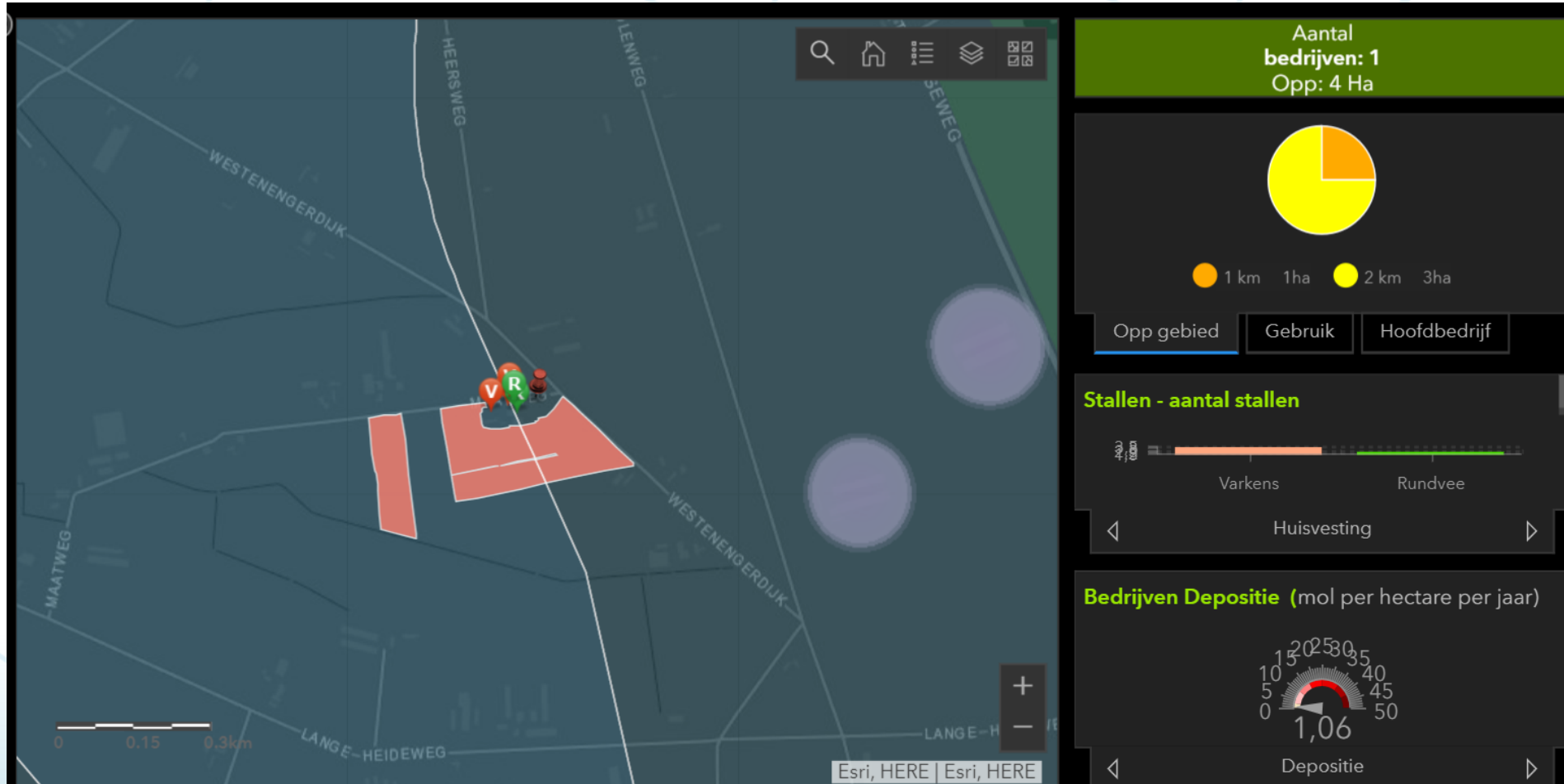
The screenshot displays a web application interface for a farm. On the left, a map shows a farm complex with red buildings and a blue 'K' icon. The map includes street names like 'EDSEWEG' and 'VAN-BALVERENWEG', and a scale bar from 0 to 0.3 km. On the right, a data dashboard provides the following information:

- Aantal bedrijven: 1**
Opp: 43 Ha
- A pie chart showing land use distribution:
 - 1 km 18ha (orange)
 - 2 km 25ha (yellow)
- Navigation tabs: **Opp gebied**, **Gebruik**, **Hoofdbedrijf**
- Stallen - aantal stallen**
A slider set to 0,4 with options for **Kippen** and **Huisvesting**.
- Bedrijven Depositie (mol per hectare per jaar)**
A gauge showing a value of **33,34** with a scale from 0 to 50.

Voorbeeld bedrijf 2

Voorbeeld bedrijf 3

The screenshot displays a GIS application interface. On the left is a map showing land parcels in various shades of green and red, with a scale bar at the bottom left (0, 0.3, 0.6km) and a search bar at the bottom right. The right side features a data panel with the following sections:

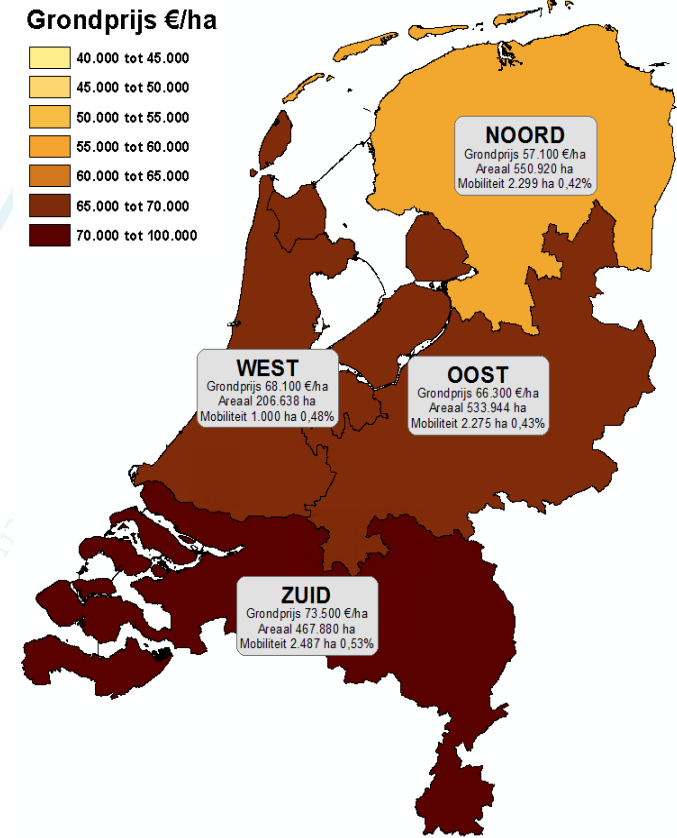
- Aantal bedrijven: 1**
Opp: 49 Ha
- Pie chart:** A pie chart showing the distribution of land use. The legend below it is:
 - 1 km: 36ha (orange)
 - 2 km: 1ha (yellow)
 - Buiten: 12ha (blue)
- Filters:** Three buttons labeled 'Opp gebied', 'Gebruik', and 'Hoofdbedrijf'.
- Stallen - aantal stallen:** A slider control for 'Rundvee' (cattle) with a value of 0,4. Below it is a dropdown menu for 'Huisvesting' (housing).
- Bedrijven Depositie (mol per hectare per jaar):** A gauge showing a value of 9,67. The gauge scale ranges from 0 to 50.

De rol van grond

- Landbouwbedrijf beëindigen/uitplaatsen
- Vrijwillig aanbod of opkopen
- Stikstofrechten (stal emissiebron), woning en/of grond
- Actiever grondbeleid
- Effect op ruimtelijke inrichting

Zorgen/ uitdagingen

- Ongericht opkopen
- ‘verkeerde plek’ stikstofruimte weg
- Doorkruist reguliere bestuurlijke verhoudingen
- Concurrentie onderling
- Rekenkundig aangevlogen, niet duurzaam ingericht
- Frustratie van het proces

Voorbeeld uitgevoerd gebiedsproces N2000

